



Warszawa, dnia *13* października 2017 r.

991100/0230-118/2017/PK

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. *AP-173-25/17*

Data wpływu *16.10.2017r.*

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

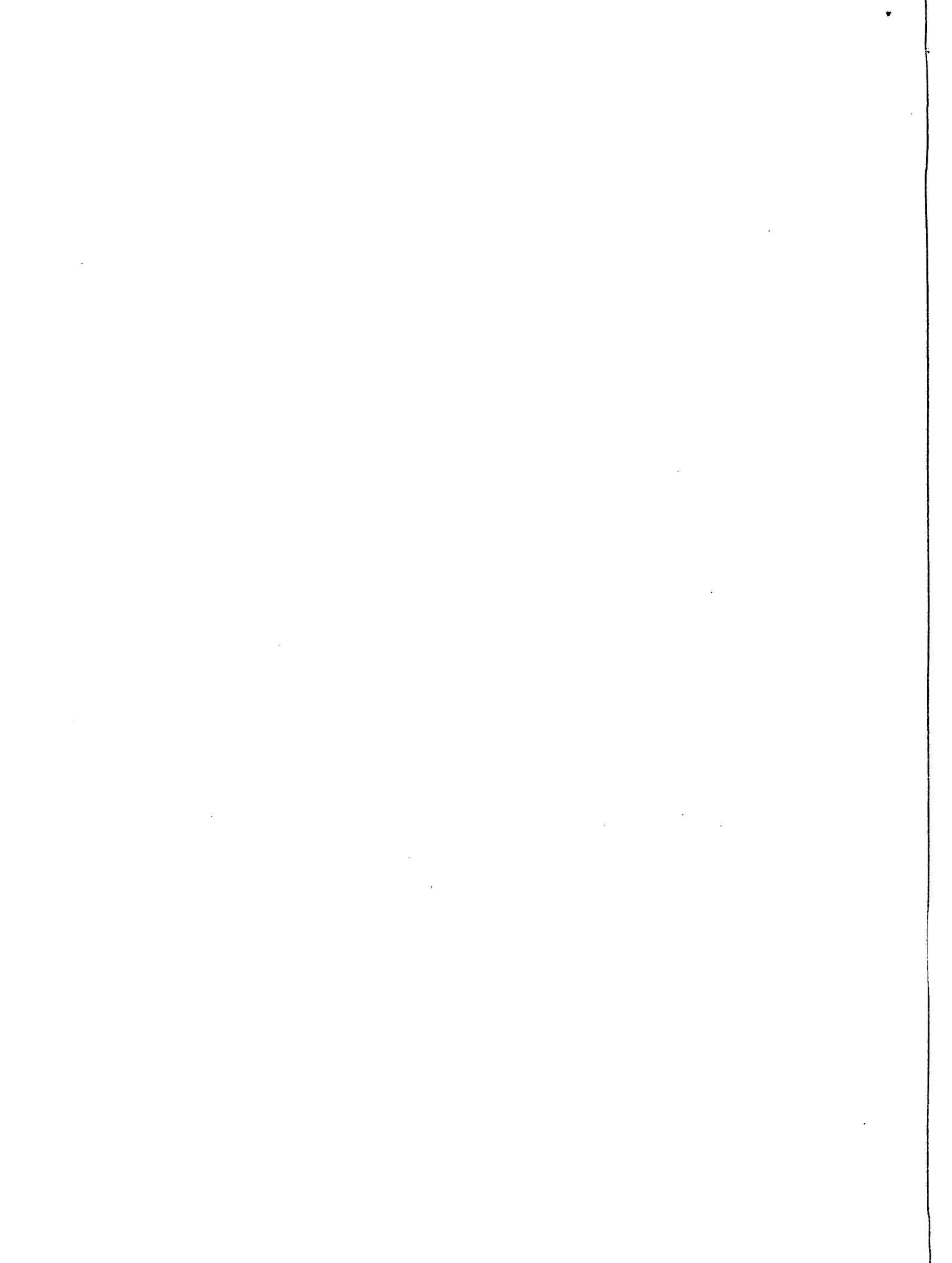
Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 września 2017 r., znak: GMS-WP-173-232/17, dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw, w załączeniu przekazuję stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przygotowane przez Departament Legislacyjno-Prawny.

Z poważaniem

CZŁONEK ZARZĄDU

[Signature]
Mariusz Jedynak



Departament Legislacyjno-Prawny

991100/0230–118/2017/PK

Stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw

W odniesieniu do projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw, Zakład Ubezpieczeń Społecznych zgłasza następujące uwagi:

1. W celu utrzymania jednolitości nomenklatury w przepisach ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, Zakład proponuje nadać następujące brzmienie art. 12a:
„Art. 12a. 1. Do renty inwalidzkiej dla inwalidy wojennego przysługuje dodatek w kwocie:
 - 1) 850,00 zł – dla inwalidów I i II grupy;
 - 2) 637,50 zł – dla inwalidów III grupy.2. Waloryzacji dodatku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na zasadach i w terminach przewidzianych w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”.
2. Zdaniem Zakładu, uzasadnionym byłoby wprowadzenie uregulowań, które – analogicznie jak w przypadku kombatanów zamieszkałych za granicą – pozwoliłyby na transfer przysługujących im świadczeń do państwa zamieszkania. W tym celu w ustawie zmieniającej proponuję wprowadzić uregulowanie, stanowiące podstawę do wypłaty świadczenia za granicę na wniosek uprawnionego inwalidy wojennego i wojskowego (świadczeniobiorcy, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin), do państwa zamieszkania, bez względu na to, czy jest to państwo, z którym Polska jest związana umową międzynarodową w dziedzinie ubezpieczeń społecznych. Zapis powinien uwzględniać możliwość transferu emerytury w zbiegu z rentą przyznaną na podstawie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.
Proponowane rozwiązanie pozwoli na wyeliminowanie sytuacji – wynikającej z dotychczasowego stanu prawnego – w których inwalida wojenny i wojskowy mieszkający za granicą w państwie członkowskim UE/EFTA lub innym państwie umownym, może na podstawie przepisów unijnych lub umowy otrzymywać emeryturę bezpośrednio w państwie zamieszkania, natomiast świadczenia pieniężne przysługujące na podstawie przepisów ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych

oraz ich rodzin, może otrzymywać jedynie w Polsce, na zasadach przewidzianych w art. 132 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Oznacza to, że w celu pobierania świadczeń pieniężnych z ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin inwalida mieszkający za granicą musi założyć w Polsce rachunek bankowy lub upoważnić do odbioru tych świadczeń osobę zamieszkałą w Polsce.

Wobec powyższego Zakład proponuje rozważenie rozszerzenia projektowanej ustawy poprzez wprowadzenie następujących rozwiązań:

- 1) w ustawie o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin wprowadzić przepis, który w treści uwzględniałby prawo inwalidy wojennego i wojskowego, zamieszkałego za granicą, do wypłacania mu świadczeń pieniężnych przysługujących na podstawie ustawy, w państwie jego zamieszkania, tj. na rachunek bankowy tej osoby za granicą lub w innej formie wskazanej przez organ emerytalny lub rentowy, w terminach i trybie ustalonym przez ten organ oraz że wypłata ta będzie dokonywana w walucie wymiennej. W zależności od dyspozycji inwalidy wojennego i wojskowego, transfer świadczeń powinien obejmować także przysługującą mu w zbiegu emeryturę albo uposażenie w stanie spoczynku.
Zaproponowane rozwiązanie jest analogiczne z uprawnieniem przysługującym kombatantom na podstawie art. 24a ustawy dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, zwanej dalej ustawą o kombatantach. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, kombatanci zamieszkali za granicą, uzyskali prawo do otrzymywania świadczeń przyznanych na podstawie przepisów ustawy o kombatantach wraz z emeryturą, rentą, uposażeniem w stanie spoczynku lub innymi świadczeniami w państwie zamieszkania. Natomiast inwalidzi wojenni i wojskowi, którzy nie mają uprawnień kombatanckich, zamieszkali za granicą, nawet jeżeli ich państwem zamieszkania, jest państwo z którym Polska jest związana umowami międzynarodowymi w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, świadczenia przysługujące im na podstawie ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, mogą otrzymywać jedynie w Polsce;
- 2) w ustawie o emeryturach i rentach z FUS należałoby zmienić art. 132 ust. 2 w taki sposób, aby jego treść uwzględniała możliwość wypłaty świadczeń przewidzianych przepisami ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin osobom uprawnionym zamieszkałym za granicą, do państwa ich zamieszkania.
3. Należy zwrócić uwagę, że dodatek do renty dla inwalidy wojennego jest świadczeniem pieniężnym. W świetle przepisów art. 64 ww. ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, mają więc do niego zastosowanie m.in. przepisy art. 126 – 144 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Z treści uzasadnienia do ustawy nie wynika, czy dodatek do renty dla inwalidy wojennego ma być objęty

potrąceniami, o których mowa w art. 139 powołanej ustawy. Jeśli intencją ustawodawcy miałyby nieobejmowanie tego świadczenia wskazanymi potrąceniami, nowelizacja powinna obejmować również art. 141 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i nadać mu brzmienie:

„3. Kwoty wolne od potrąceń i egzekucji ustala się dla emerytur i rent wraz ze wszystkimi wzrostami, zwiększeniami, dodatkami oraz innymi świadczeniami wypłacanymi wraz z emeryturą lub rentą na podstawie odrębnych przepisów, z wyłączeniem świadczeń rodzinnych oraz dodatku dla sierot zupełnych, dodatku pielęgnacyjnego, dodatku weterana poszkodowanego i dodatku do renty inwalidzkiej dla inwalidy wojennego przyznanego na podstawie art.12 a ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.”.

4. Dla utrzymania jednolitości nomenklatury w przepisach ustawy o kombatantach, w związku z przyjętym przez ustawodawcę rozróżnieniem zaopatrzenia na świadczenia pieniężne, świadczenia w naturze oraz inne uprawnienia i przywileje, Zakład proponuje, aby w przepisach zmienianych art. 2 projektu:

- 1) art. 12 ust. 1a ustawy o kombatantach nadać brzmienie:

„1a. Członkom rodzin pozostałym po kombatantach będących inwalidami wojennymi lub wojskowymi przysługują świadczenia pieniężne i inne uprawnienia przewidziane w przepisach ustawy, o której mowa w ust. 1, z wyłączeniem dodatku do renty dla inwalidy wojennego, o którym mowa w art. 12a i uprawnień określonych w art. 23b tej ustawy.”.

- 2) w art. 12 w ust. 2 ustawy o kombatantach nadać brzmienie, wprowadzeniu do wyliczenia nadać brzmienie:

„Świadczenia pieniężne i inne uprawnienia przewidziane w przepisach ustawy, o której mowa w ust. 1, z wyłączeniem dodatku do renty dla inwalidy wojennego, o którym mowa w art. 12a i uprawnień określonych w art. 23b tej ustawy, przysługują na zasadach określonych w tych przepisach również:”.

5. Wprowadzenie projektowanych przepisów wiązałaby się z koniecznością przeprowadzenia głębokich zmian w systemach informatycznych funkcjonujących w Zakładzie, wspomagających obsługę świadczeń emerytalno – rentowych, przede wszystkim zmian w algorytmach służących do ustalania prawa i wysokości świadczeń dla inwalidów wojennych, ich wypłaty i waloryzacji. W związku z powyższym minimalne vacatio legis projektowanej ustawy winno wynosić co najmniej 12 miesięcy od daty jej publikacji.

6. Z przedłożonego projektu ustawy zmieniającej m.in. ustawę o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin nie wynika, czy przyznanie dodatku do renty inwalidzkiej dla inwalidy wojennego winno być dokonane na wniosek, czy z urzędu. Jeżeli przyznanie ww. dodatku ma nastąpić z urzędu – w ustawie zmieniającej winien być zawarty odpowiedni zapis. Jego brak spowoduje,

że przyznanie dodatku będzie możliwe tylko na wniosek rencisty (zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin), a jego wypłata – od pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpiło zgłoszenie wniosku (art. 64 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin w zw. z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

7. Zakład wskazuje również, że w przypadku, gdy – zgodnie z art. 54 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin – jest wypłacana renta dla inwalidy wojennego w zbiegu z emeryturą w wariantach pełna emerytura i ½ renty – dodatek do renty dla inwalidy wojennego będzie przysługiwał w pełnej wysokości. Jeżeli jednak wolą projektodawcy byłoby ograniczenie kwoty dodatku adekwatnie do kwoty renty inwalidzkiej – należy odpowiednio zmienić zapis ww. art. 54 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.
8. Projekt powinien zawierać także przepis rozstrzygający, czy mimo zawieszenia prawa do renty inwalidzkiej z uwagi na wypłatę korzystniejszych świadczeń inwalida wojenny zachowa uprawnienie do wypłaty dodatku do renty inwalidzkiej. Jeżeli tak – to odpowiednie uregulowanie winno być zawarte w art. 54 ust. 4 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

WICEDYREKTOR
Departamentu Legislacyjno-Prawnego


mgr Elżbieta Łozińska